

2 sön e Trettondagen

Predikan 2026-01-18

Kyrkoherde Sten Rydh, Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige.

Dagens ämne: Jesu närvaro helgar hemmet. Epistel: Rom. 12:6–16. Evangelium: Joh. 2:1–11.

I Guds, Faderns + och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Bön. Käre himmelske Fader! Vi tackar dig att du genom ditt ord vill komma in i våra hem och våra liv. Kom med din helige Ande och tala till oss genom ordet och sakramenten och styrk vår tro. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Predikotext 3:e årg.: Luk. 19:1–10

1 Jesus kom in i Jeriko och vandrade genom staden. 2 Där fanns en man som hette Sackeus. Han var förman vid tullen, och han var rik. 3 Han ville se vem Jesus var men kunde inte för folkets skull, eftersom han var liten till växten. 4 Då sprang han i förväg och klättrade upp i ett mullebärsfikonträd för att se honom, eftersom Jesus skulle komma den vägen. 5 När Jesus kom till det stället, såg han upp och sade till honom: ”Sackeus, skynda dig ner, för i dag måste jag gästa ditt hem.” 6 Sackeus skyndade sig ner och tog emot honom med glädje. 7 Alla som såg det mumlade förargat: ”Han tog in hos en syndare.” 8 Men Sackeus stod där och sade till Herren: ”Hälften av det jag har, Herre, ger jag till de fattiga. Och har jag lurat någon på något, betalar jag fyrdubbelt igen.” 9 Jesus sade till honom: ”I dag har frälsning kommit till det här huset, för också han är en Abrahams son. 10 Människosonen har kommit för att söka upp och frälsa det som var förlorat.”

Amen.

Dagens ämne är ”Jesu närvaro helgar hemmet”. De tre årgångarnas texter har det gemensamt att Jesus kommer till våra hem och ger välsignelse där. Det gäller både den som har familj och den som är ensamstående. Jesus gav glädje och välsignelse vid bröllopet i Kana då han förvandlade vatten till vin. Han talade med synderskan vid brunnen och gjorde så att både hon och folket i staden kom till tro. Och i vår predikotext gästar han hos publikanen Sackeus.

Herren vill, att ett kristet hem skall kännetecknas av kärlek och frid. Och detta sker framför allt om både föräldrar och barn håller sig till Guds ord och tron på Kristus. Som hustavlan lär oss är föräldrarna skyldiga att visa varandra trohet i äktenskapet och inbördes kärlek. De ska också uppfostra sina barn i Herrens tukt och förmaning. På många ställen prisar Bibeln det kristna hemmet och uppmanar oss alla att visa lydnad, vördnad och respekt för våra föräldrar. De är satta över oss i Guds ställe så att vi skall få förmånen att växa upp i goda och kärleksfulla kristna hem.

I evangeliet undervisar aposteln Johannes om hur Jesus gjorde vatten till vin vid bröllopet i Kana. Han hedrade därmed äktenskapet som en Guds ordning. Med sitt mäktiga ord utförde Jesus detta förvandlingsunder så att vanligt vatten blev vin. Jesus befälde att man skulle fylla de stora krukorna med vatten. Det var sex stenkrukor som tillsammans rymde c:a 600 liter! När övertjänaren smakade på innehållet hade vattnet blivit vin! Jesus gjorde detta under i sin kärlek så att brudparet och alla deras gäster skulle få uppleva glädje under sin högtidsfest. Detta lär oss också att Bibeln inte är emot fest och glädje och en måttlig förtäring av vin eller andra starka drycker. Det Bibeln på många ställen förkastar är missbruket av alkohol (eller andra droger) då man dricker sig redlöst berusad.

Det är också skäl att påpeka att vi i nattvarden skall använda vin och inte några andra drycker som t.ex. druvsaft. Gör man så inför man en ovisshet om det verkligen är fråga om

Jesu instiftelse. Vi ska därför liksom Jesus själv använda riktigt bröd och vin i nattvarden. Jesus visade genom sitt vinunder sin gudomliga makt. Han är verkligen både sann Gud och sann människa, och han har makt att göra under. När Jesus instiftade nattvarden sade han om brödet och vinet: *”Detta är min kropp, detta är mitt blod.”* Och han befallde oss att upprepa detta mäktiga konsekraordsord. Han sade ju: *”Gör detta!”* Därför kan vi vara vissa om att Jesu kropp och blod är närvarande i samma stund som instiftelseorden ljuder. Precis som Gud i skapelsen gjorde allting genom sitt ord, så är Kristi ord i altarets sakrament ett mäktigt och verksamt skapelseord som genast åstadkommer vad ordet säger.

Sackeus i vår predikotext var i sig själv en mycket liten människa, både till växten och andligen. Han var en rik publikan, en förman eller chef för ett skattekontor. Publikanerna var judiska privatpersoner som från romarna arrenderade rätten att driva in skatter och tullar. Sackeus var tyvärr van vid oärliga affärer, som förekom överallt bland publikanerna. Många gånger hade han säkert lurat människor som kom till honom med sina varor. Det var så publikanerna brukade göra. De satte tulltaxan mycket högre än den egentligen var och behöll mellanskillnaden. Romarna hade satt detta i system. De ville ha sådana samvetlösa personer, som kunde förtrycka det israeliska folket med sina ohederliga affärer, mutor och korruption. Så fick romarna bra betalt, och deras skatteindrivare fick själva se till att få in pengar till egen lön bäst de ville. En sådan människa var sannolikt också Sackeus. Men i grunden är alla vi människor likadana inför Gud även om vi inför världen är olika. Vår text handlar nu om hur Gud i sin förbarmade kärlek söker upp syndare och skänker dem frälsningen. Den oärlige, girige Sackeus blir en kristen! Jesus kommer till hans hem och förvandlar hela hans liv. Därför blir publikanen Sackeus här en förebild för oss kristna. Hur är det möjligt? Svaret kan sammanfattas i tre punkter:

1. Sackeus ville se Jesus
2. Sackeus trodde på Jesus
3. Sackeus tro var verksam i kärlek

1. Sackeus ville se Jesus

Vi ser i texten hur ivrig Sackeus var att få se Jesus. Han hade säkert hört en hel del om honom, och detta hade påverkat honom starkt. Överallt talade man ju om Jesu under, om hur han gjorde vatten till vin, botade sjuka, ja uppväckte döda! Man berättade också om hur Jesus undervisade om Guds rike, om syndens allvar och om syndernas förlåtelse. Sackeus hade nog hört om detta och Gud hade rört vid hans hjärta. Han visste ju vilken stor syndare han var. Han visste också att Gud skall döma alla syndare till förtappelse. Orsaken till Sackeus iver att få se och höra Jesus måste ha varit detta. Kanske Jesus kunde hjälpa honom i hans förtvivlade tillstånd!? Han hade ju hört hur Jesus tog emot andra publikaner, skökor och uppenbara syndare och till och med åt tillsammans med dem, trots fariséernas högljudda protester.

Sackeus gjorde därför allt han kunde för att om möjligt åtminstone få se Jesus. Han visste vilken väg Jesus skulle gå och skyndade dit. Men massor av folk skymde sikten för den lille publikanen. Han skulle inte kunna se mer än benen och ryggarna på allt folket som trängdes runt Jesus. Så klättrade han upp i ett fikonsträd. Det var säkert långt under de rika publikanernas värdighet att göra något sådant. De satt ju vanligen på sina förnäma säten dit folk bugande kom med sina pengar och varor. En publikan fick in mycket pengar och klädde sig i vackra, guldbroderade kläder. De bodde i fina hus med många tjänare som gjorde allt arbete åt dem. En publikan klättrade verkligen inte i träd! Folket skulle säkert håna honom och skratta åt honom...

Men för Sackeus fanns det nu något som var viktigare än vad folk tyckte och tänkte. Han hade hört om Jesus Kristus och ville framför allt möta honom, se honom, höra honom. Men skulle Jesus bry sig om en rik publikan uppe i ett träd? Skulle han överhuvud taget lägga märke till honom?

2. Sackeus trodde på Jesus

Det märkliga hände då: När Jesus kom till det stället, såg han upp och sade till honom: *"Sackeus, skynda dig ner, för i dag måste jag gästa ditt hem."* (v. 5) Jesus såg Sackeus i trädet. Han visste att han satt där. Jesus hade kommit till Jeriko för att söka upp Sackeus. Han visste i förväg att Sackeus var en syndare som behövde frälsning. Jesus såg rakt in i Sackeus hjärta. Han såg en syndare som kom med sin synd och som längtade efter förlåtelse eftersom han hade hört budskapet om Jesus. Han hade hört ryktet om förlåtelsen, talet om att Jesus var Messias, det glada budskapet om frälsningen, evangelium. Men Sackeus vågade inte tro att det verkligen gällde honom. Han hoppades på att ändå få se Jesus. Men Jesus vill något mycket mera. Han vill ta emot Sackeus och gästa i hans hem. Sackeus blir jublande glad. Detta visar att Gud har tänt tron i hans hjärta. Detta berodde inte på Sackeus ansträngningar. Det berodde inte på att han sökte upp Jesus och klättrade upp i trädet. Men ändå fick han uppleva att Jesus tog emot honom och välkomnade honom. Så blev han uppfylld av tro och förtröstan och glädje. Det står ju: *"Sackeus skyndade sig ner och tog emot honom med glädje"* (v. 6). Att ta emot Jesus med glädje är att tro på honom av hela sitt hjärta.

Sackeus som hade sprungit till fikonsträdet för att hinna upp i tid, klättrade nu snabbt ner och rusade i förväg hem för att förbereda mottagandet av Jesus. Vilken glädje! Jesus Kristus, Messias, Frälsaren, skulle nu komma till Sackeus eget hem. Det var långt mer än vad han hade vågat tro och hoppas. Sackeus trodde nu verkligen på Jesus. Det är svårt för en människa, som på allvar börjar se sin synd, att tro att det finns förlåtelse också för henne. När lagens stränga ord ljuder blir syndaren orolig och när lagen förkunnas i sin skärpa ser hon att det inte finns någon räddning alls. Sackeus visste att Guds lag kräver att människan måste vara fullkomlig. Jesus förklarade nu högt och tydligt att han skulle gästa hemma hos syndaren och publikanen Sackeus. Många i folket blev då missnöjda och arga. De som hade skött sig mycket bättre än Sackeus fick minsann inte något hembesök: Alla som såg det mumlade förargat: *"Han tog in hos en syndare"* (v 7). Så kan vi människor inte tåla att Gud ger sin nåd gratis till syndare, medan han visar bort dem som menar sig vara rättfärdiga i sig själva.

3. Sackeus tro var verksam i kärlek.

När Jesus hade kommit in i huset sade Sackeus till honom: *"Hälften av det jag har, Herre, ger jag till de fattiga. Och har jag lurat någon på något, betalar jag fyrdubbelt igen"* (v 8). Tron på Kristus föder kärlek i hjärtat. Med smärta och ånger tänkte Sackeus på alla som han hade lurat och bedragit. När nu Gud hade förlåtit hans egen stora och förskräckliga synd ville han genast göra gott mot sin nästa. Tron verkade att den snåle och girige Sackeus blev mycket givmild. Han bestämde sig för att ge hälften av all sin rikedom till de fattiga och fyrdubbelt tillbaka åt dem han lurat. Så kan en sann tro på Kristus aldrig vara utan goda gärningar. Här gäller Luthers kända ord: *"Goda gärningar gör ingen till kristen, men en kristen gör goda gärningar."* I slutet av vår text förkunnar Jesus det rena evangeliet. Han säger om Sackeus: *"I dag har frälsning kommit till det här huset, för också han är en Abrahams son. Människosonen har kommit för att söka upp och frälsa det som var förlorat"* (v. 9f). Sackeus var en jude, en Abrahams son. Han var omskuren

och hade i synagogan fått undervisning i Guds lag. Men han hade för länge sedan övergett Abrahams tro. Han hade lämnat Gud och som den förlorade sonen levt i uppenbar synd och utsvävningar. Men nu hade han fått tron tillbaka. Han hade blivit en äkta Abrahams son, en son i tro. Den tro Sackeus fick grundade sig inte på hans egna gärningar utan enbart på Guds nåd. Bibeln lär att det är Gud ensam som omvänder en människa. Gud avslöjar synden genom lagen och förkunnar sedan den fria nåden i Kristus: *”Människosonen har kommit för att söka upp och frälsa det som var förlorat”* (v. 10). Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.